

Motion till riksdagen 2020/21:3448

av **Pål Jonson m.fl. (M)**

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap enligt förslaget i tabellen i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om långsiktiga planeringsramar för försvarsbeslutsperioden 2026–2030 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett begränsat bemyndigande om export av JAS 39 C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av viss materiel och tillkännager detta för regeringen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap

Tabell Moderaternas förslag till anslag för 2021 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	41 920 370	±0
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	1 466 571	±0
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	17 808 296	±0
1:4 Forskning och teknikutveckling	716 905	±0
1:5 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	11 361	±0
1:6 Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	295 568	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:7 Officersutbildning m.m.	250 806	±0
1:8 Försvarets radioanstalt	1 417 711	30 000
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	237 373	±0
1:10 Nämnder m.m.	6 536	±0
1:11 Försvarets materielverk	1 957 997	±0
1:12 Förvarsunderrättelsedomstolen	10 770	±0
2:1 Kustbevakningen	1 353 934	30 000
2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	24 850	±0
2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580	±0
2:4 Krisberedskap	1 304 454	±0
2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	381 671	±0
2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 435 898	±0
2:7 Statens haverikommission	47 799	±0
3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	409 945	±0
4:1 Elsäkerhetsverket	66 975	±0
Summa	71 153 370	60 000

Politikens inriktning

Säkerhetsläget, både i Sveriges närområde och globalt, fortsätter att försämrans. Den senaste tiden har vi bland annat sett folkliga protester i Belarus efter det omfattande valfusket och ökade spänningar i närområdet på grund av Rysslands aggressiva agerande. Den omfattande ryska militära övningarna ledde till att Försvarmakten nyligen genomförde skarp en beredskapsinsats. Något motsvarande har inte skett sedan 1991.

Motsättningarna mellan USA och Kina eskalerar – både i form av risken för militära incidenter i Sydkinesiska havet, men även i form av risk för handels- och teknikkrig. Coronapandemin medför geopolitiska och geokononiska konsekvenser som ännu är svåra att överblicka. Andra hot som kärnvapenspridning, sönderfall, radikaliserings och terrorism är fortsatt aktuella.

Sverige måste ha ett starkt försvar som kan hävda det svenska territoriet och värna svenska intressen. Det kräver satsningar på såväl det militära försvaret som det civila försvaret och att dessa satsningar går i takt för att skapa ett fungerande totalförsvaret som stärker Sveriges säkerhet på bredden. Det är en absolut nödvändighet mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget.

För att möjliggöra en substantiell förmågeökning ska Sverige gå mot ett försvarsanslag som på sikt motsvarar två procent av BNP. I princip alla länder i Sveriges närområde har antingen redan nått detta mål eller har en plan för att uppnå det i relativ närtid.

Till detta vill Moderaterna se ett svenskt Natomedlemskap. Ett Natomedlemskap skulle innebära att vi ingår i ett samarbete med försvars garantier och en gemensam försvarsplanering tillsammans med 30 andra länder. Det skulle även förbättra förut-

sättningarna för att fördjupa det nordiska försvarssamarbetet. Ryggraden i den europeiska säkerhetsordningen utgörs av Nato och trovärdigheten i de gemensamma försvarsförpliktelserna.

En förutsättning för en höjning av den nationella svenska försvarsförmågan är att Försvarsmakten och de andra försvarsmyndigheterna ges långsiktiga förutsättningar att bygga försvarsförmåga. Politiken måste ge de förutsättningarna. Därför har regeringens agerande sedan våren 2019 med ständiga försök att sänka ambitionen för de ekonomiska tillskotten till försvaret varit direkt oansvarigt. Särskilt mot bakgrund av att det innan dess fanns en bred politisk enighet i försvarsberedningen kring den säkerhetspolitiska analysen, de konkreta åtgärderna för att stärka försvaret och de ekonomiska kostnaderna för detta.

Moderaterna föreslår därför att riksdagen i höst ska anvisa ekonomiska planeringsramar även för försvarsbeslutsperioden åren 2026–2030. Att göra detta är helt i linje med den logik som försvarsberedningen har arbetat utifrån. Försvarsberedningens rapporter utgår ifrån premissen att bygga förmåga långsiktigt i två på varandra följande försvarsbeslutsperioder, 2021–2025 samt 2026–2030. Det ligger även i linje med ÖB:s militära råd som tar sin utgångspunkt i båda försvarsbeslutsperioderna.

Det är en styrka om det finns långsiktiga ekonomiska planeringsramar för försvaret som en bred majoritet i Sveriges riksdag ställer sig bakom. Då kan Försvarsmakten och de andra försvarsmyndigheterna planera sin verksamhet över tid och inte behöva invänta nya kortsiktiga besked från politiken. Något som tyvärr har präglat de senaste årens försvarspolitik allt för mycket.

Moderaterna anser att helheten i försvarsberedningens förslag ska förverkligas samt att hela ÖB:s militära råd ska kunna genomföras och finansieras fram till 2030. Vi avser därför redan i höst att lägga fram skarpa förslag för att få till stånd en anslagsökning på 5 miljarder kronor 2026 och ytterligare 5 miljarder kronor för 2027. Sammanlagt skulle det innebära 45 miljarder kronor extra till försvaret i försvarsbeslutsperioden 2026–2030.

Utifrån den högre ekonomiska ramen som Moderaterna föreslår framöver behöver det dessutom löpande säkerställas att beställningsbemyndigandena anpassas till anslagsutvecklingen under kommande år för att försvarsmyndigheterna ska kunna leverera en planerad förmågeökning.

En viktig avstämningsspunkt framgent är att försvarsberedningen 2023 ska utvärdera förverkligandet av försvarsbeslutet 2020 i syfte att säkerställa att förstärkningen och kostnadsutvecklingen är i fas enligt riksdagens beslut om inriktning och ekonomisk ram. Den kommer att tydliggöra behoven framgent av ytterligare försvarssatsningar.

Under punkt i 5 regeringens förslag i budgetpropositionen, utgiftsområde 6, föreslås att riksdagen ska bemyndiga regeringen att besluta om export av Jas 39 C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av viss materiel, under förutsättning att exporten bidrar till den operativa tillgängligheten inom stridsflygssystemet och att exporten sker till förmån för den operativa tillgängligheten till Jas 39 C/D.

Moderaterna är i grunden positiva till detta under förutsättning att regeringen inför en konkret exportaffär återkommer till riksdagen med en begäran om bemyndigande att sälja materielen för att då närmare kunna bedöma konsekvenserna av en export i ett sammanhang.

Tidigare år när regeringen har sökt bemyndiganden från riksdagen gällande export av Jas 39 C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av viss materiel har bemyndigandet gällt ett år fram i tiden. I denna budgetproposition är förslaget till bemyndigande inte

tidsatt. Moderaterna anser att bemyndigandet även denna gång bör begränsas till kommande år och således gälla för 2021.

Utöver vårt förslag för att ge tydliga besked om den långsiktiga ekonomin för det militära försvaret föreslår vi nedan ett tillskott i närtid på viktiga områden där regeringen inte har tillfört tillräckligt med resurser. Det gäller en ökad cybersäkerhet samt att stärka den myndighet som kommer att ha ansvar för Sveriges bidrag till EU:s gemensamma gränsövervakning.

Anslag 1:8 Försvarets radioanstalt

Moderaterna ökar anslaget med 30 miljoner från år 2021 och framåt.

Försvarets radioanstalt (FRA) fyller flera viktiga funktioner när det gäller signalspaning och informationssäkerhet. FRA är även centralt för det nya cybersäkerhetscentrumet som inrättats i år. Moderaterna har pekat på behovet av ett centrum för att stärka svensk cybersäkerhet och det är bra att regeringen meddelat att centrumet ska etableras.

Det är dock problematiskt att regeringen dels inte har gett tydliga besked kring centrumets huvudmannaskap och dels inte har tillfört tillräckligt med resurser till de fyra myndigheter som ska samverka där.

Moderaterna anser att FRA bör få ansvaret för att leda centrumet i egenskap av att de är den myndighet som har den största kompetensen på cybersäkerhetsområdet. Därför tillför vi även i ett första steg ett höjt anslag som ska användas för FRA:s arbete med cybersäkerhetscentrumet. Budgeten för cybercentrumet kommer stegvis att behöva höjas fram till 2025.

Anslag 2:1 Kustbevakningen

Moderaterna ökar anslaget med 30 miljoner från år 2021 och framåt.

Kustbevakningen är en myndighet som utför flera viktiga uppdrag på ett antal olika områden. Det gäller bland annat gränsskydd, miljöövervakning, sjöräddning, brottsbekämpning och även deltagande i internationella insatser inom ramen för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex).

De kommande åren kommer påfrestningarna på Kustbevakningen att öka främst utifrån ett större svenskt bidrag till Frontex och dess stående personalstyrka, men även utifrån ett större ansvar för brottsbekämpande verksamhet samt uppbyggnad av det civila försvaret.

Myndigheten beräknar därför att antalet årsarbetskrafter måste utökas med 150 under budgetunderlagsperioden 2021–2023. Denna föreslagna förstärkning omfattar omkring 100 årsarbetskrafter till den operativa kustbevakningsverksamheten och en utökning med cirka 50 årsarbetskrafter i andra förmågeskapande funktioner.

Moderaterna föreslår därför ett tillskott utöver de anslagsförändringar som regeringen har aviserat för Kustbevakningen. Anslagsökningen är avsedd att användas för att stärka personaluppbyggnaden i myndigheten inför det ökande åtagandet i Frontex och för uppbyggnad av det civila försvaret.

Pål Jonson (M)

Jan R Andersson (M)

Alexandra Anstrell (M)

Jörgen Berglund (M)

Jessika Roswall (M)